

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669, 2203 i 2245), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) ogólne cele i zadania kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego,
- 2) klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego,
- 3) podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego,
- 4) dodatkowe umiejętności zawodowe w zakresie wybranych zawodów oraz zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych w odniesieniu do tych umiejętności.

Projektowane rozporządzenie uwzględnia zawody dotychczas wprowadzone do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, wprowadza zmiany w zakresie niektórych zawodów, a także określa nowe zawody wprowadzone do kształcenia w systemie oświaty – na podstawie wniosków właściwych ministrów – wraz z wyodrębnionymi w nich kwalifikacjami.

Zgodnie z wnioskami właściwych ministrów, do kształcenia w systemie oświaty wprowadzone zostaną nowe zawody wraz z wyodrębnionymi w nich kwalifikacjami:

- 1) operator maszyn i urządzeń przeróbczych – z kwalifikacją wspólną dla zawodu technik przeróbki kopalin stałych,
- 2) technik programista,
- 3) pracownik pomocniczy gastronomii – kształcenie wyłącznie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 4) kelner – z kwalifikacją wspólną dla zawodu technik usług kelnerskich.

Projektowane rozporządzenie uwzględnia również wniosek Ministra Zdrowia o przywrócenie kształcenia w zawodzie technik farmaceutyczny.

W związku z realizacją projektu *Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego*, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie zostały wypracowane zmiany w zakresie poszczególnych zawodów.

W celu jak najlepszego dostosowania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji określonych w podstawach programowych kształcenia w zawodach do potrzeb polskiej gospodarki, w okresie od października 2017 r. do końca stycznia 2018 r. odbyły się seminaria branżowe, podczas których Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji prowadziło szerokie konsultacje z pracodawcami, przedstawicielami ministrów właściwych dla zawodów, przedstawicielami branż oraz innych zainteresowanych środowisk. Ostateczne konsultacje dotyczące zmian w zakresie zawodów miały miejsce podczas spotkań, które odbyły się w Ministerstwie Edukacji Narodowej w IV kwartale 2018 r.

W efekcie przeprowadzonych uzgodnień i konsultacji wypracowano podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w nowej strukturze, określające efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji tych efektów, stanowiące podstawę do przygotowania zadań egzaminacyjnych. Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zostały opracowane przy udziale szerokiego grona ekspertów, pracodawców, partnerów społecznych, co w znaczący sposób je uwiarygadnia i daje rękojmię zasadności procesu kształcenia i egzaminowania.

W wyniku modyfikacji dotychczasowych zawodów powstały nowe zawody, którym zostały nadane nowe symbole cyfrowe:

- 1) zawód monter izolacji przemysłowych powstał w wyniku grupowania i zintegrowania zawodów blacharz izolacji przemysłowych oraz monter izolacji przemysłowych,
- 2) zawód drukarz fleksograficzny powstał w wyniku wyodrębnienia z dotychczasowego zawodu drukarz,
- 3) zawód pracownik obsługi hotelowej powstał w wyniku wyodrębnienia z dotychczasowego zawodu technik hotelarstwa – kwalifikacja wspólna z zawodem technik hotelarstwa,
- 4) zawód technik budowy fortepianów i pianin zostaje zastąpiony zawodem technik budowy i strojenia fortepianów i pianin,
- 5) zawód technik realizacji dźwięku zostaje zastąpiony zawodem technik realizacji nagrań,
- 6) zawód technik realizacji nagrań i nagłośnień zostaje zastąpiony zawodem technik realizacji nagłośnień,
- 7) zawód mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych zostaje zastąpiony zawodem automatyk,
- 8) zawód technik organizacji reklamy zostaje zastąpiony zawodem technik reklamy.

Projektowane rozporządzenie określa również zawody, które otrzymały nowe nazwy i w konsekwencji nowe symbole cyfrowe, jednakże ich kształcenie nie uległo zasadniczym zmianom:

- 1) zawód asystent kierownika produkcji filmowej/telewizyjnej zostaje zastąpiony zawodem asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej,
- 2) zawód asystent fryzjera zostaje zastąpiony zawodem pracownik pomocniczy fryzjera,
- 3) zawód technik usług fryzjerskich zostaje zastąpiony zawodem technik fryzjer,
- 4) zawód technik usług kosmetycznych zostaje zastąpiony zawodem technik kosmetyki,
- 5) zawód kelner zostanie zastąpiony zawodem technik usług kelnerskich,
- 6) zawód technik obsługi turystycznej zostaje zastąpiony zawodem technik organizacji turystyki,
- 7) zawód technik turystyki wiejskiej zostaje zastąpiony zawodem technik organizacji turystyki na obszarach wiejskich,
- 8) zawód operator maszyn i urządzeń hutniczych zostaje zastąpiony zawodem operator maszyn i urządzeń metalurgicznych,
- 9) zawód technik hutnik zostaje zastąpiony zawodem technik przemysłu metalurgicznego,
- 10) zawód lakiernik zostaje zastąpiony zawodem lakiernik samochodowy,

- 11) zawód drukarz zostaje zastąpiony zawodem drukarz offsetowy,
- 12) zawód introligator zostaje zastąpiony zawodem operator procesów introligatorskich,
- 13) zawód wędliniarz zostaje zastąpiony zawodem przetwórcą mięsa,
- 14) zawód technik dróg kolejowych i obiektów inżynieryjnych zostaje zastąpiony zawodem technik budownictwa kolejowego,
- 15) zawód szkutnik zostaje zastąpiony zawodem monter jachtów i łodzi.

Proponowane zmiany nazw zawodów są konsekwencją pogłębionej analizy uwag zgłoszonych przez pracodawców, ekspertów i inne podmioty właściwe dla zawodu lub branży. Z punktu widzenia rynku pracy zmiana nazewnictwa zawodów powinna przyczynić się do lepszej rozpoznawalności danego zawodu oraz podniesienia jego atrakcyjności.

Ponadto, w wyniku modyfikacji zawodów technik górnictwa podziemnego oraz górnika eksploatacji podziemnej, zostały wyodrębnione dwa zawody uwzględniające specyfikę wydobywania rud:

- 1) górnik podziemnej eksploatacji rud – z kwalifikacją wspólną dla zawodu technik górnictwa podziemnego rud,
- 2) technik górnictwa podziemnego rud.

Projektowane rozporządzenie wprowadza zmiany w zakresie liczby lub nazw kwalifikacji wyodrębnionych w następujących zawodach:

- 1) technik fotografii multimedialnych,
- 2) monter izolacji przemysłowych,
- 3) technik budownictwa,
- 4) technik robót wykończeniowych w budownictwie,
- 5) technik chłodnictwa i klimatyzacji,
- 6) technik gazownictwa,
- 7) operator urządzeń przemysłu ceramicznego,
- 8) operator urządzeń przemysłu szklarskiego,
- 9) technik ceramik,
- 10) technik technologii szkła,
- 11) operator urządzeń przemysłu chemicznego,
- 12) technik technologii chemicznej,
- 13) technik ochrony środowiska,
- 14) pracownik pomocniczy stolarza,
- 15) stolarz,
- 16) technik technologii drewna,
- 17) technik ekonomista,
- 18) technik rachunkowości,
- 19) technik usług pocztowych i finansowych,
- 20) technik energetyk,
- 21) technik urządzeń dźwigowych,
- 22) technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej,
- 23) technik automatyk,
- 24) fryzjer,
- 25) górnik eksploatacji podziemnej,

- 26) technik górnictwa podziemnego,
- 27) technik przeróbki kopalin stałych,
- 28) technik handlowiec,
- 29) kucharz,
- 30) technik hotelarstwa,
- 31) operator maszyn leśnych,
- 32) technik leśnik,
- 33) blacharz,
- 34) pracownik pomocniczy mechanika,
- 35) pracownik pomocniczy ślusarza,
- 36) operator maszyn i urządzeń odlewniczych,
- 37) technik odlewnik,
- 38) blacharz samochodowy,
- 39) elektromechanik pojazdów samochodowych,
- 40) mechanik motocyklowy,
- 41) mechanik pojazdów samochodowych,
- 42) technik pojazdów samochodowych,
- 43) higienistka stomatologiczna,
- 44) opiekun medyczny,
- 45) protetyk słuchu,
- 46) technik sterylizacji medycznej,
- 47) technik procesów drukowania,
- 48) technik procesów introligatorskich,
- 49) asystent osoby niepełnosprawnej,
- 50) kaletnik,
- 51) kuśnierz,
- 52) operator maszyn w przemyśle włókienniczym,
- 53) pracownik pomocniczy krawca,
- 54) technik garbarz,
- 55) technik technologii wyrobów skórzanych,
- 56) technik włókiennik,
- 57) technik pszczelarz,
- 58) technik weterynarii,
- 59) rybak śródlądowy,
- 60) technik rybactwa śródlądowego,
- 61) technik eksploatacji portów i terminali,
- 62) monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych,
- 63) technik informatyk,
- 64) technik teleinformatyk,
- 65) technik telekomunikacji,
- 66) technik awionik,
- 67) technik lotniskowych służb operacyjnych,
- 68) technik mechanik lotniczy,
- 69) technik budowy jednostek pływających.

W związku z przyjęciem zasady, że zawody kształcone w szkole policealnej będą przypisane co do zasady do V poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, a zawody kształcone w technikum będą co do zasady przypisane do IV poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, projektowane rozporządzenie wprowadza zmiany w zakresie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) dla kwalifikacji pełnej lub kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie oraz typów szkół ponadpodstawowych, w których będą kształcone następujące zawody:

- 1) technik geodeta – kształcenie wyłącznie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- 2) technik administracji – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 5,
- 3) technik archiwista – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz zmiana poziomu PRK dla drugiej kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 5,
- 4) technik rachunkowości – kształcenie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- 5) technik usług pocztowych i finansowych – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz określenie poziomu PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie na poziomie 5,
- 6) technik geolog – kształcenie wyłącznie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- 7) technik przeróbki kopalin stałych – w związku z wprowadzeniem nowego zawodu - operator maszyn i urządzeń przeróbczych, stanowiącego podbudowę dla zawodu technik przeróbki kopalin stałych, nastąpiła zmiana nazwy i poziomu PRK dla pierwszej kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 3 oraz wprowadzono możliwość kształcenia również w branżowej szkole II stopnia,
- 8) technik wiertnik – zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej oraz wprowadzenie możliwości prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych,
- 9) technik bezpieczeństwa i higieny pracy – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 5,
- 10) higienistka stomatologiczna – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz określenie poziomu PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie na poziomie 5,
- 11) ortoptystka – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 5,
- 12) protetyk słuchu – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 5,

- 13) technik dentystyczny – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji cząstkowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 5,
- 14) technik elektroradiolog – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji cząstkowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 5,
- 15) opiekun w domu pomocy społecznej – zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji pełnej z IV poziomu na V poziom oraz zmiana poziomu PRK dla kwalifikacji cząstkowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 4 na poziom 5,
- 16) technik weterynarii – kształcenie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- 17) technik rybołówstwa morskiego – kształcenie wyłącznie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- 18) technik eksploatacji portów i terminali – zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej oraz wprowadzenie możliwości prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych,
- 19) technik informatyk – kształcenie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- 20) technik teleinformatyk – kształcenie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- 21) technik telekomunikacji – kształcenie w branżowej szkole II stopnia lub w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- 22) technik transportu drogowego – wprowadzenie kształcenia w branżowej szkole II stopnia lub w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej oraz zmiana poziomu PRK dla drugiej kwalifikacji cząstkowej wyodrębnionej w zawodzie z poziomu 5 na poziom 4,
- 23) technik awionik – zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej oraz wprowadzenie możliwości prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych,
- 24) technik lotniskowych służ operacyjnych – kształcenie wyłącznie w technikum, zaprzestanie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych,
- 25) technik mechanik lotniczy – kształcenie wyłącznie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych,
- 26) technik żeglugi śródlądowej – kształcenie wyłącznie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej.

Ponadto, w związku z nowym ujęciem pojęcia „szkoły dla dorosłych” oraz wprowadzeniem zmian w organizacji kształcenia w branżowej szkole II stopnia oraz w szkole policealnej, zostały dostosowane sformułowania dotyczące szczególnych uwarunkowań związanych z kształceniem w danym zawodzie lub w kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

W projektowanym rozporządzeniu nie uwzględniono niektórych dotychczasowych zawodów, dla których ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, tj.:

- 1) zawodu stroiciel fortepianów i pianin – zawód wykreślono na wniosek ministra właściwego dla zawodu – Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w związku z brakiem zainteresowania kształceniem w tym zawodzie,
- 2) zawodów szkolnictwa artystycznego, które zgodnie z art. 46a ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 23 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, zostaną określone w drodze odrębnego rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania:
 - a) plastyk,
 - b) aktor cyrkowy,
 - c) aktor scen muzycznych,
 - d) muzyk,
 - e) tancerz.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2019 r., bowiem z tym dniem wchodzi w życie art. 46 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 22 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245), który stanowi podstawę do wydania niniejszego rozporządzenia.

Jednocześnie, stosownie do przepisów przejściowych zawartych w art. 94 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw:

- 1) w odniesieniu do uczniów branżowych szkół I stopnia, dotychczasowego czteroletniego technikum, pięcioletniego technikum oraz słuchaczy szkół policealnych, którzy rozpoczną kształcenie począwszy od roku szkolnego 2019/2020 będzie miała zastosowanie klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego oraz podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego wydane na podstawie zmienionego art. 46 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe,
- 2) w odniesieniu do uczniów branżowych szkół I stopnia, dotychczasowego czteroletniego technikum oraz słuchaczy szkół policealnych, którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem szkolnym 2019/2020 będzie miała zastosowanie dotychczasowa klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego oraz dotychczasowa podstawa programowa kształcenia w zawodach wydane na podstawie odpowiednio dotychczasowych art. 46 ust. 1 oraz art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe,
- 3) w odniesieniu do słuchaczy branżowej szkoły II stopnia, którzy rozpoczęli kształcenie w semestrze I począwszy od roku szkolnego 2020/2021, będzie miała zastosowanie klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego oraz podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego wydane na podstawie zmienionego art. 46 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe.

W związku z tym, że w roku szkolnym 2019/2020 po raz ostatni jest przeprowadzana rekrutacja uczniów do klas I dotychczasowego czteroletniego technikum oraz do klas

I branżowej szkoły I stopnia do oddziałów dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, a uczniowie ci będą realizowali inną podstawę programową kształcenia ogólnego niż uczniowie pięcioletniego technikum oraz branżowej szkoły I stopnia w oddziałach dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, projektowane rozporządzenie wyłącznie dla tego jednego rocznika uczniów wprowadza regulację zapewniającą tym uczniom realizację efektów kształcenia z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej (PDG), zawartych w dotychczasowej podstawie programowej kształcenia w zawodach, wydanej na podstawie dotychczasowego art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Uczniowie pięcioletniego technikum oraz branżowej szkoły I stopnia będący absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, którzy rozpoczną naukę w klasach I tych szkół w roku szkolnym 2019/2020, będą realizowali wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne ujęte dotychczas w ramach efektów kształcenia PDG już w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu podstawy programowej kształcenia ogólnego, w szczególności w ramach przedmiotu Podstawy przedsiębiorczości. W związku z powyższym to rozwiązanie ma zagwarantować obu grupom uczniów, którzy rozpoczną naukę w roku szkolnym 2019/2020 w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe (niezależnie od jej typu) możliwość realizacji efektów kształcenia dotyczących kwestii podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej na jednakowym poziomie.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz z 2018 r. poz. 114 i 278).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Rozporządzenie będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, z uwagi na to, że podmioty prowadzące działalność oświatową na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.) będą miały możliwość prowadzenia kształcenia w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych dla osób dorosłych w zakresie kwalifikacji

wyodrębnionych w nowych zawodach, co z kolei wpłynie pozytywnie na poszerzenie oferty świadczonych przez te podmioty usług.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.